

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Навчально-науковий інститут права

Кафедра історії

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

СПЕЦІАЛЬНІ ІСТОРИЧНІ ДИСЦИПЛІНИ

Рівень вищої освіти	Перший рівень
Спеціальність: освітня програма	014 Середня освіта: Середня освіта (Історія)

Затверджено рішенням Ради з якості ННП

Голова Ради з якості ННП
Стогова Ольга Володимирівна

ДАНІ ПРО ПОГОДЖЕННЯ

Розробник

Лобко Наталія Вікторівна

Розглянуто і схвалено на засіданні робочої проєктної групи (РПГ) освітньої програми Середня освіта (Історія)	Керівник РПГ (гарант програми) Гончаренко Анатолій Володимирович
Розглянуто і схвалено на засіданні Кафедра історії	Завідувач кафедри Дегтярьов Сергій Іванович

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну

Повна назва навчальної дисципліни	Спеціальні історичні дисципліни
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	Навчально-науковий інститут права. Кафедра історії
Розробник(и)	Лобко Наталія Вікторівна
Рівень вищої освіти	Перший рівень вищої освіти, НРК – 6 рівень, QF-LLL – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл
Тривалість вивчення навчальної дисципліни	один семестр
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг становить 5 кред. ЄКТС, 150 год. Для денної форми навчання 64 год. становить контактна робота з викладачем (32 год. лекцій, 32 год. практичних занять), 86 год. становить самостійна робота.
Мова викладання	Українська

2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

Статус дисципліни	Обов'язкова навчальна дисципліна для освітньої програми "Середня освіта (Історія)"
Передумови для вивчення дисципліни	Передумови для вивчення відсутні
Додаткові умови	Додаткові умови відсутні
Обмеження	Обмеження відсутні

3. Мета навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є формування здатності здобувачів вищої освіти розв'язувати спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі спеціальних історичних наук, уміння застосовувати отримані знання під час роботи з історичними джерелами та здійснення наукових досліджень.

4. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1 Спеціальні історичні дисципліни в системі історичних наук
Предмет, структура та завдання курсу «Спеціальні історичні дисципліни». Класифікація спеціальних історичних дисциплін. Історія розвитку спеціальних історичних дисциплін у країнах Західної Європи та в Україні. Характеристика джерельної бази спеціальних історичних дисциплін.

<p>Тема 2 Сфрагістика</p> <p>Сфрагістика як спеціальна історична дисципліна. Виникнення та розвиток сфрагістики як наукової дисципліни. Печатка як історичне джерело. Класифікація печаток. Сфрагістичний аналіз. Основні прийоми й методи вивчення печаток.</p>
<p>Тема 3 Нумізматика. Боністика</p> <p>Нумізматика та боністика як спеціальні історичні дисципліни. Виникнення й становлення нумізматики та боністики як спеціальних історичних дисциплін. Виникнення монет і грошового обігу. Періодизація грошового обігу України. Паперові грошові знаки, бони як історичне джерело.</p>
<p>Тема 4 Геральдика</p> <p>Геральдика як спеціальна історична дисципліна. Розвиток геральдики в Західній Європі. Козацьке герботворення. Історія складання Малого і Великого Державного Герба України. Сучасна українська геральдика та емблематика.</p>
<p>Тема 5 Фалеристика</p> <p>Фалеристика як спеціальна історична дисципліна. Джерела фалеристики та основні методи та способи їх дослідження. Історія нагород та відзнак. Історія становлення та розвитку української нагородної справи.</p>
<p>Тема 6 Вексилологія</p> <p>Вексилологія як спеціальна історична дисципліна. Джерела вексилології та основні методи і способи їх дослідження. Історія використання знамен, стягів на українських землях. Історія становлення й утвердження Державного Прапора України.</p>
<p>Тема 7 Генеалогія</p> <p>Генеалогія як спеціальна історична дисципліна. Виникнення генеалогії та її розвиток. Українська генеалогія, її періодизація та особливості становлення. Генеалогічні джерела та методика роботи з ними. Методика генеалогічного дослідження, його специфіка.</p>
<p>Тема 8 Палеографія</p> <p>Палеографія як спеціальна історична дисципліна. Історичний розвиток писемності від давнини до наших днів. Палеографічний метод. Матеріали та знаряддя письма в історичному розвитку. Орнаментування писемних пам'яток.</p>
<p>Тема 9 Ономастика. Топоніміка</p> <p>Мета й завдання ономастики. Предмет антропоніміки. Походження антропонімів та їх значення в історії людства. Предмет топоніміки. Топоніми як джерело з історії України. Предмет етніміки. Походження етнінімів.</p>
<p>Тема 10 Картографія</p> <p>Картографія як спеціальна історична дисципліна. Специфіка карти як історичного джерела. Карти України XVII–XVIII ст. та XIX–XX ст.</p>

<p>Тема 11 Історична хронологія</p> <p>Теоретико-методологічні аспекти історичної хронології. Історія виникнення й розвитку хронології як наукової дисципліни від найдавніших часів до сучасності. Календарі та системи літочислення в різних народів світу. Методика переведення дат на сучасну систему літочислення, перевірка дат.</p>
<p>Тема 12 Історична метрологія</p> <p>Метрологія як спеціальна історична дисципліна. Первісні натуральні виміри. Система мір Давньої Русі: основні одиниці та їх специфіка. Основні міри довжини, площі, об'єму, ваги на українських землях у XVI –XVII ст. Одиниці вимірювання довжини, площі, об'єму та ваги в Російській імперії XVIII – початку XX ст. Українська народна метрологія XVIII – початку XX ст. Оформлення та складання сучасної метричної системи мір.</p>
<p>Тема 13 Дипломатика</p> <p>Дипломатика як спеціальна історична дисципліна. Становлення дипломатики як допоміжної історичної дисципліни. Класифікація документів, що вивчає дипломатика. Формуляр середньовічного документа та його еволюція на українських землях.</p>

5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни

Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:

РН1	Знати основні підходи до вивчення вітчизняної та світової історії, принципи і методи історичного пізнання, основні типи і види історичних джерел.
РН2	Вміти працювати з письмовими, речовими, етнографічними, усними, архівними та іншими історичними джерелами.
РН3	Брати участь у плануванні та виконанні наукових досліджень у сфері історії, презентувати результати досліджень, аргументувати висновки.
РН4	Мати навички організації практичного вирішення питань історичної пам'яті та охорони матеріальної й нематеріальної культурної спадщини України.

6. Роль навчальної дисципліни у досягненні програмних результатів

Програмні результати навчання, досягнення яких забезпечує навчальна дисципліна.

Для спеціальності 014 Середня освіта:

ПР10	Використовувати міжпредметні зв'язки, інтеграцію змісту різних освітніх галузей.
ПР16	Орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, перевіряти її достовірність, оперувати нею у професійній діяльності.
ПР17	Використовувати навчально-методичний інструментарій, обладнання навчального й загального призначення для кабінетів (за предметними спеціальностями); мультимедійне обладнання в освітньому процесі.
ПР18	Дотримуватися академічної доброчесності, вимог з охорони авторських прав під час використання та поширення електронних (цифрових) освітніх ресурсів.

ПР29	Планувати освітній процес на основі освітньої програми закладу освіти і навчальних програм з предметів (інтегрованих курсів) з урахуванням вимог Державного стандарту базової середньої освіти.
ПР34	Визначати доцільність застосування різних методів наукового пізнання в освітньому процесі відповідно до змісту навчання.
ПР41	Виявляти системне мислення, встановлювати взаємозв'язки між історичними процесами на локальному, європейському, глобальному рівнях у контексті відповідних епох.
ПР42	Висвітлювати історичний процес об'єктивно на основі різноманітних джерел, трактувань; виважено представляти контроверсійні та суперечливі теми; виявляти стійкість до маніпуляції суспільною свідомістю навколо історичних подій та їх інтерпретацій; розуміти соціальні наслідки зловживання історією.
ПР44	Знати найважливіші факти історичного минулого українського народу і історії людства загалом, а також мати більш глибокі знання про певний історичний період або проблему.
ПР46	Володіти понятійно-категоріальним апаратом історичної науки, професійно оперувати науковими термінами, прийнятими у фаховому середовищі.
ПР47	Вміти працювати з письмовими, речовими, етнографічними, усними, архівними та іншими історичними джерелами.
ПР49	Застосовувати сучасні методики у процесі популяризації історії та археології, а також здійсненні різних видів педагогічної діяльності.
ПР50	Здійснювати аналіз ситуації з урахуванням історичного контексту та/або історичних передумов.

7. Роль навчальної дисципліни у досягненні програмних компетентностей

Програмні компетентності, формування яких забезпечує навчальна дисципліна:
Для спеціальності 014 Середня освіта:

ПК1	ЗК5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ПК2	ЗК9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ПК3	ЗК10. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
ПК4	ФК10. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній діяльності.
ПК5	ФК11. Здатність використовувати цифрові технології в освітньому процесі, створювати та використовувати цифрові освітні ресурси.

ПК6	ФК22. Здатність застосовувати наукові методи пізнання в освітньому процесі.
-----	---

8. Види навчальних занять

Тема 1. Спеціальні історичні дисципліни в системі історичних наук	
Лк1 "Спеціальні історичні дисципліни в системі історичних наук" (денна)	Предмет, структура та завдання курсу «Спеціальні історичні дисципліни». Класифікація спеціальних історичних дисциплін. Історія розвитку спеціальних історичних дисциплін у країнах Західної Європи та в Україні. Характеристика джерельної бази спеціальних історичних дисциплін.
Пр1 "Спеціальні історичні дисципліни в системі історичних наук" (денна)	Класифікація спеціальних історичних дисциплін. Історія розвитку спеціальних історичних дисциплін у країнах Західної Європи та в Україні. Характеристика джерельної бази спеціальних історичних дисциплін.
Тема 2. Сфрагістика	
Лк2 "Сфрагістика" (денна)	Сфрагістика як спеціальна історична дисципліна. Виникнення та розвиток сфрагістики як наукової дисципліни. Печатка як історичне джерело. Класифікація печаток. Сфрагістичний аналіз. Основні прийоми й методи вивчення печаток.
Пр2 "Сфрагістика" (денна)	Види та типи печаток. Символіка напечатних зображень та їх особливості. Застосування печаток у Київській Русі. Печатки козацької держави Гетьманщини XVII–XVIII ст. (Запорозького Війська, гетьманської, козацької старшини, кошові, сотенні печаті). Магістерські печатки.
Тема 3. Нумізматика. Боністика	
Лк3 "Нумізматика." (денна)	Нумізматика та боністика як спеціальні історичні дисципліни. Виникнення й становлення нумізматики та боністики як спеціальних історичних дисциплін. Виникнення монет і грошового обігу.
Лк4 "Боністика" (денна)	Періодизація грошового обігу України. Паперові грошові знаки, бони як історичне джерело.
Пр3 "Нумізматика. Боністика" (денна)	Основні поняття та терміни. Монети періоду античності Монети великих князів Київських Володимира, Святополка, Ярослава Мудрого.

<p>Пр4 "Боністика" (денна)</p> <p>зникнення грошового обігу. Періодизація грошового обігу України. Паперові грошові знаки, бони як історичне джерело. Грошовий обіг України XIV – XVIII ст. Боністичний аналіз. Основні прийоми та методи боністичного дослідження.</p>
<p>Тема 4. Геральдика</p>
<p>Лк5 "Геральдика" (денна)</p> <p>Геральдика як спеціальна історична дисципліна. Розвиток геральдики в Західній Європі. Козацьке герботворення. Історія складання Малого і Великого Державного Герба України. Сучасна українська геральдика та емблематика.</p>
<p>Пр5 "Геральдика" (денна)</p> <p>Загальні правила геральдики. Походження та історичні типи щитів. Види їх поділу. Класифікація гербових фігур. Розміщення фігур на щиті. Геральдичні довідники. Правила блазонування (опису) гербів.</p>
<p>Пр6 "Геральдика" (денна)</p> <p>Козацьке герботворення. Історія складання Малого і Великого Державного Герба України. Сучасна українська геральдика та емблематика.</p>
<p>Тема 5. Фалеристика</p>
<p>Лк6 "Фалеристика" (денна)</p> <p>Фалеристика як спеціальна історична дисципліна. Джерела фалеристики та основні методи та способи їх дослідження. Історія нагород та відзнак. Історія становлення та розвитку української нагородної справи.</p>
<p>Пр7 "Фалеристика" (денна)</p> <p>Джерела фалеристики та основні методи та способи їх дослідження. Історія нагород та відзнак. Історія становлення та розвитку української нагородної справи.</p>
<p>Тема 6. Вексилологія</p>
<p>Лк7 "Вексилологія" (денна)</p> <p>Вексилологія як спеціальна історична дисципліна. Джерела вексилології та основні методи і способи їх дослідження. Історія використання знамен, стягів на українських землях. Історія становлення й утвердження Державного Прапора України.</p>
<p>Пр8 "Вексилологія" (денна)</p> <p>Джерела вексилології та основні методи і способи їх дослідження. Історія використання знамен, стягів на українських землях. Історія становлення й утвердження Державного Прапора України.</p>
<p>Тема 7. Генеалогія</p>

<p>Лк8 "Генеалогія" (денна)</p> <p>Генеалогія як спеціальна історична дисципліна. Виникнення генеалогії та її розвиток. Українська генеалогія, її періодизація та особливості становлення.</p>
<p>Лк9 "Генеалогія" (денна)</p> <p>Генеалогічні джерела та методика роботи з ними. Методика генеалогічного дослідження, його специфіка.</p>
<p>Пр9 "Генеалогія" (денна)</p> <p>Поява генеалогії, її роль у суспільстві на різних етапах розвитку. «Золотий вік» генеалогії в Західній Європі: основні досягнення. Джерела використовувані в генеалогії, їх специфіка. Генеалогічні дерева та таблиці, їх основні різновиди. Особливості поколінних розписів як суто генеалогічних джерел. Системи нумерації, використовувані в них. Методика генеалогічного дослідження: специфіка та основні етапи.</p>
<p>Тема 8. Палеографія</p>
<p>Лк10 "Палеографія" (денна)</p> <p>Палеографія як спеціальна історична дисципліна. Історичний розвиток писемності від давнини до наших днів. Палеографічний метод. Матеріали та знаряддя письма в історичному розвитку. Орнаментування писемних пам'яток.</p>
<p>Пр10 "Неографія. Кріптографія. Текстологія." (денна)</p> <p>Предмет, об'єкт і завдання неографії. Текстологія як наука. Зміст та специфіка дисципліни. Термінологічний апарат текстології. (Текст. Редакція. Извод. Протограф. Архетип. Авторський текст. Інтерполяція. Маргіналії. Континуація.) Кріптографія. Предмет філігранології. Папір та філіграні на українських землях у XVI-XX ст. Епіграфіка та берестологія як спеціальні історичні дисципліни.</p>
<p>Пр11 "Палеографія" (денна)</p> <p>Палеографія вітчизняних пам'яток писемності кінця XIV – XVI ст. (установ та півустанов). Український скоропис як тип кириличного письма, його особливості у XV – XVIII ст. Прийоми читання та транскрипції (транслітерації) рукописних текстів. Застосування палеографічного аналізу в процесі історичних досліджень.</p>
<p>Тема 9. Ономастика. Топоніміка</p>
<p>Лк11 "Ономастика. Топоніміка" (денна)</p> <p>Мета й завдання ономастики. Предмет антропоніміки. Походження антропонімів та їх значення в історії людства. Предмет топоніміки. Топоніми як джерело з історії України. Предмет етніміки. Походження етнінімів.</p>
<p>Пр12 "Ономастика. Топоніміка" (денна)</p> <p>Джерела ономастики та методи їх дослідження. Класифікація топонімів. Основний закон топоніміки та поява назв географічних об'єктів. Назви населених пунктів та їхня характеристика (за вибором студента).</p>
<p>Тема 10. Картографія</p>

<p>Лк12 "Картографія" (денна)</p> <p>Картографія як спеціальна історична дисципліна. Специфіка карти як історичного джерела. Карти України XVII–XVIII ст. та XIX–XX ст.</p>
<p>Пр13 "Картографія" (денна)</p> <p>Специфіка карти як історичного джерела. Картографічні відомості про Україну. Карти України XVII–XVIII ст. та XIX–XX ст. Розвиток картографії в Україні.</p>
<p>Тема 11. Історична хронологія</p>
<p>Лк13 "Історична хронологія" (денна)</p> <p>Теоретико-методологічні аспекти історичної хронології. Історія виникнення й розвитку хронології як наукової дисципліни від найдавніших часів до сучасності. Календарі та системи літочислення в різних народів світу. Методика переведення дат на сучасну систему літочислення, перевірка дат.</p>
<p>Пр14 "Історична хронологія" (денна)</p> <p>Поняття про календар. Типи календарів і принципи їх побудови. Поняття ери. Види ер. Методика хронологічних досліджень. Переведення дат на сучасну систему літочислення (візантійська ера, церковний календар, датування подій за днями тижня тощо).</p>
<p>Тема 12. Історична метрологія</p>
<p>Лк14 "Історична метрологія" (денна)</p> <p>Метрологія як спеціальна історична дисципліна. Первісні натуральні виміри. Система мір Давньої Русі: основні одиниці та їх специфіка. Основні міри довжини, площі, об'єму, ваги на українських землях у XVI–XVII ст.</p>
<p>Лк15 "Історична метрологія" (денна)</p> <p>Одиниці вимірювання довжини, площі, об'єму та ваги в Російській імперії XVIII – початку XX ст. Українська народна метрологія XVIII – початку XX ст. Оформлення та складання сучасної метричної системи мір.</p>
<p>Пр15 "Історична метрологія" (денна)</p> <p>Система мір періоду Київської Русі та її особливості. Особливості системи мір на українських землях у часи литовсько-польської доби (XIV – середина XVII ст.). Одиниці вимірювання в Російській імперії у XVIII – на початку XX ст. Українська народна метрологія XIV – XVIII ст. Упровадження метричної системи мір на вітчизняних землях.</p>
<p>Тема 13. Дипломатика</p>
<p>Лк16 "Дипломатика" (денна)</p> <p>Дипломатика як спеціальна історична дисципліна. Становлення дипломатика як допоміжної історичної дисципліни. Класифікація документів, що вивчає дипломатика. Формуляр середньовічного документа та його еволюція на українських землях.</p>

Пр16 "Дипломатика" (денна)

Методологія та методика дипломатички. Історія розвитку дипломатички. Походження та функції актів. Класифікація актів.

9. Стратегія викладання та навчання

9.1 Методи викладання та навчання

Дисципліна передбачає навчання через:

МН1	Інтерактивні лекції
МН2	Практикоорієнтоване навчання

Лекції надають студентам теоретичну основу знань про сутність і закономірності еволюції України та українства, що розширює освітній компонент вузькоспеціалізованої підготовки фахівців негуманітарного профілю (РН 1). Практичне заняття – форма навчального заняття, при якому відбувається детальний розгляд студентами окремих теоретичних положень навчальної дисципліни та формує вміння та навички їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання студентом відповідно до сформованих завдань (РН 2, РН 3).

9.2 Види навчальної діяльності

НД1	Інтерактивні лекції
НД2	Виконання практичних завдань

10. Методи та критерії оцінювання

10.1. Критерії оцінювання

Визначення	Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	$90 \leq RD \leq 100$
Вище середнього рівня з кількома помилками	4 (добре)	$82 \leq RD < 89$
Загалом правильна робота з певною кількістю помилок	4 (добре)	$74 \leq RD < 81$
Непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (задовільно)	$64 \leq RD < 73$
Виконання задовольняє мінімальним критеріям	3 (задовільно)	$60 \leq RD < 63$
Можливе повторне складання	2 (незадовільно)	$21 \leq RD < 59$
Можливе одноразове повторне складання	2 (незадовільно)	$0 \leq RD < 20$

10.2 Методи поточного формативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок
--	----------------	----------------	-------------------

<p>МФО1 Опитування та усні коментарі викладача за його результатами</p>	<p>Практичні заняття дають можливість перевірити, поглибити та закріпити знання з курсу, сприяють розвитку творчої самостійності студентів, поглиблюють їх інтерес до наукових досліджень, розвивають культуру мови, вміння та навички публічного виступу, участі в дискусії. Проведення практичного заняття передбачає обов'язкове підведення викладачем підсумків обговорення теми та оцінювання участі в ньому студентів.</p>	<p>За розкладом</p>	<p>На практичних заняттях</p>
<p>МФО2 Проміжне оцінювання виконання індивідуального пошуково-дослідницького завдання (підготовка, презентація, захист)</p>	<p>Поглиблення й деталізація наукових знань, отриманих студентами на лекціях та в процесі самостійної роботи і спрямованих на підвищення рівня засвоєння навчального матеріалу, прищеплення умінь і навичок, розвиток наукового мислення та усного мовлення студентів.</p>	<p>За розкладом</p>	<p>На практичних заняттях</p>

10.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок
<p>МСО1 Звіт за результатами виконання практичних робіт</p>	<p>Поглиблення й деталізація наукових знань, отриманих студентами на лекціях та в процесі самостійної роботи і спрямованих на підвищення рівня засвоєння навчального матеріалу, прищеплення умінь і навичок, розвиток наукового мислення та усного мовлення студентів.</p>	<p>Атестаційні тижні</p>	<p>За розкладом</p>
<p>МСО2 Виконання групового проєкта (підготовка, презентація, захист)</p>	<p>Підтвердження теоретичної роботи над матеріалом, переростанням знань в уміння, які визначені в робочій програмі відповідної дисципліни. Останнє практичне заняття</p>	<p>Останнє практичне заняття</p>	<p>За розкладом</p>
<p>МСО3 Модульний контроль у формі тестування</p>	<p>Перевірка засвоєної навчальної інформації, отриманої під час лекційних занять та підготовки до практичних занять</p>	<p>Атестаційні тижні</p>	<p>За розкладом</p>

Контрольні заходи:

		Максимальна кількість балів	Можливість перескладання з метою підвищення оцінки
Перший семестр вивчення		100 балів	
МСО1. Звіт за результатами виконання практичних робіт		40	
		40	Ні
МСО2. Виконання групового проекту (підготовка, презентація, захист)		20	
		20	Ні
МСО3. Модульний контроль у формі тестування		40	
		40	Ні

Оцінювання протягом семестру проводиться у формі усних (40 балів) і письмових (40 балів) опитувань та індивідуальних презентацій (20 балів). Всі роботи повинні бути виконані самостійно. Після вивчення дисципліни проводиться додатковий семестровий контроль, який проводиться в письмовій формі.

11. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

11.1 Засоби навчання

ЗН1	Комп'ютери, комп'ютерні системи та мережи
ЗН2	Бібліотечні фонди
ЗН3	Мультимедіа, відео- і звуковідтворювальна, проєкційна апаратура (відеокамери, проєктори, екрани, смартдошки тощо)

11.2 Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Основна література	
1	Спеціальні історичні дисципліни : конспект лекцій / укладач Н. В. Лобко. Суми : Сумський державний університет, 2021. 219 с.
Допоміжна література	
2	Сокирко О. Г. Українська кирилична палеографія XI-XVIII ст.: навчальний посібник для студентів історичних спеціальностей / Київський національний університет ім. Т. Шевченка, Історичний факультет. Київ. Видавець Олег Філюк "КНТ", 2016. 144 с.
3	Однороженко О. Де, коли й чому виникли герби? Вступ до візантійської геральдики X-XII ст. Київ. Фоліо, 2024, 320 с.
4	Генеалогія. Збірка наукових праць. Вип. II. Київ. 2016. 440 с.
5	Ситий І. Козацька Україна: печатки, герби, знаки та емблеми кінця XVI–XVIII століть. Київ, 2017. 972 с.

6	Український нумізматичний щорічник. Вип.2. Переяслав-Хмельницький, 2018. 184 с.
7	Український нумізматичний щорічник. Вип.3. Переяслав-Хмельницький, 2018. 154 с.
Інформаційні ресурси в Інтернеті	
8	Електронна бібліотека «Україніка» URL: Нумізматика, боністика Електронна бібліотека "Україніка"
9	Генеалогія. Справочник. URL: http://www.pseudology.org/Kojevnikov/Xrestomatiya/Genealog2.htm -
10	Українська геральдика. URL: http://www.heraldry.com.ua/
11	Одеський музей нумізматика. URL: http://www.museum.com.ua/project/vist/dengi/dengi.html

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Програма навчальної дисципліни	Усього годин	Навчальна робота, аудиторних годин				Самостійна робота здобувача вищої освіти за видами, годин					
			Усього, ауд. год.	Лекції	Практичні заняття	Лабораторні роботи	Усього, год.	Самостійне опрацювання матеріалу	Підготовка до практичних занять	Підготовка до лабораторних робіт	Підготовка до контрольних заходів	Виконання самостійних позааудиторних завдань
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
денна форма навчання												
1	Спеціальні історичні дисципліни в системі історичних наук	5	4	2	2	0	1	0.5	0.5	0	0	0
2	Сфрагістика	5	4	2	2	0	1	0.5	0.5	0	0	0
3	Нумізматика. Боністика	10	8	4	4	0	2	1	1	0	0	0
4	Геральдика	7.5	6	2	4	0	1.5	0.5	1	0	0	0
5	Фалеристика	5	4	2	2	0	1	0.5	0.5	0	0	0
6	Вексилологія	5	4	2	2	0	1	0.5	0.5	0	0	0
7	Генеалогія	7.5	6	4	2	0	1.5	1	0.5	0	0	0
8	Палеографія	7.5	6	2	4	0	1.5	0.5	1	0	0	0
9	Ономастика. Топоніміка	5	4	2	2	0	1	0.5	0.5	0	0	0
10	Картографія	5	4	2	2	0	1	0.5	0.5	0	0	0
11	Історична хронологія	5	4	2	2	0	1	0.5	0.5	0	0	0
12	Історична метрологія	7.5	6	4	2	0	1.5	1	0.5	0	0	0
13	Дипломатика	5	4	2	2	0	1	0.5	0.5	0	0	0
Контрольні заходи												
1	диференційний залік	6	0	0	0	0	6	0	0	0	6	0
Індивідуальні завдання												

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	інші індивідуальні завдання	64	0	0	0	0	64	0	0	0	0	64
<i>Всього з навчальної дисципліни (денна форма навчання)</i>		<i>150</i>	<i>64</i>	<i>32</i>	<i>32</i>	<i>0</i>	<i>86</i>	<i>8</i>	<i>8</i>	<i>0</i>	<i>6</i>	<i>64</i>

	<p style="text-align: center;">РЕГЛАМЕНТ ДИСЦИПЛІНИ «Спеціальні історичні дисципліни»</p> <p>Ступінь вищої освіти Перший рівень вищої освіти, НРК – 6 рівень, QF-LLL – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл Спеціальність та освітня програма 014 Середня освіта: Середня освіта (Історія) Форма здобуття освіти денна Мова викладання українська</p>
Викладач(і)	Лобко Наталія Вікторівна
Контактна інформація викладача	n.lobko@yur.sumdu.edu.ua 050 171 23 02
Час та місце проведення консультацій	За розкладом консультацій кафедри, МІХ СумДУ, Google meet.
Посилання на освітні платформи для онлайн занять	Google Meet
Посилання на робочу програму в каталозі курсів	https://pg.cabinet.sumdu.edu.ua/report/course/bb8714ef7f023ff44ad758e957bf2b985943071
Засоби зворотного зв'язку	https://pg.cabinet.sumdu.edu.ua /report/syllabus/1125345

ПОЛІТИКИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо академічної доброчесності

Усі роботи, визначені робочою програмою, повинні бути виконані здобувачем самостійно. Під час всіх видів контрольних заходів списування заборонене. Роботи здобувача вищої освіти не повинні містити плагіату, фактів фабрикації та фальсифікації, списування. Усі письмові роботи проходять перевірку унікальності з наступним аналізом викладачем результатів перевірки з метою визначення коректності посилань на текстові та ілюстративні запозичення.

Під час вивчення дисципліни неприпустимими також є інші прояви академічної недоброчесності, перелік яких визначено Кодексом академічної доброчесності університету.

У разі виявлення фактів порушення академічної доброчесності здобувачем вищої освіти під час вивчення навчальної дисципліни викладач має право вчинити одну з наступних дій:

- знизити на величину до 40% включно кількість балів, отриманих при виконанні завдання на практичному занятті;
- надати рекомендації щодо доопрацювання обов'язкового домашнього завдання зі зниженням підсумкової кількості отриманих балів на величину 25% включно;
- не зараховувати обов'язкове домашнє завдання без надання права його перероблення;
- призначити перескладання письмового модульного або підсумкового контролю із зниженням підсумкової кількості отриманих балів на величину до 15% включно;
- відмовити в перескладанні письмового модульного або підсумкового контролю.

Політика щодо використання інструментів штучного інтелекту

Політика використання інструментів штучного інтелекту оголошується викладачем на початку курсу. Використовувати інструменти штучного інтелекту для підготовки робіт, визначених робочою

програмою навчальної дисципліни, дозволено для усіх завдань або їх частин. Факт використання інструментів штучного інтелекту обов'язково зазначається у завданні в списку використаних джерел. Несанкціоноване використання інструментів штучного інтелекту є порушенням академічної доброчесності.

Політика щодо використання матеріалів з джерел відкритого доступу

При використанні матеріалів із джерел відкритого доступу для підготовки робіт, визначених робочою програмою навчальної дисципліни, здобувачі освіти обов'язково мають дотримуватися умов ліцензій Creative Commons на використання об'єктів авторського права.

Політика щодо відвідування

Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних обставин (наприклад, хвороба, участь у програмах академічної мобільності) навчання може відбуватись за індивідуальним графіком.

Політика щодо дедлайнів та перескладання

Роботи, які здаються з порушенням строків без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модульних контрольних робіт відбувається з дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Якщо за результатами всіх контрольних заходів отримана сума балів відповідає позитивній оцінці (обов'язковою є умова виконання усіх вимог, визначених РП НД та регламентом), вона є підсумковою, перескладання позитивної оцінки з метою підвищення не здійснюється.

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється відповідно до вимог Положення про організацію освітнього процесу Сумського державного університету, з урахуванням установлених строків, форм контролю та процедур повторного складання контрольних заходів.

Політика щодо оскарження результатів оцінювання

Оскарження та розгляду звернень здобувачів вищої освіти щодо оцінювання результатів навчання здійснюється відповідно до вимог Положення про організацію освітнього процесу Сумського державного університету.

Критерії оцінювання

Перший семестр вивчення

МСО1. Звіт за результатами виконання практичних робіт, 40 балів	
5 (відмінно) <i>Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок</i>	$90 \leq RD \leq 100$ 36-40 балів
4 (добре) <i>Вище середнього рівня з кількома помилками</i>	$74 \leq RD < 89$ 30-35 балів
3 (задовільно) <i>Виконання задовольняє критеріям, але зі значною кількістю недоліків</i>	$60 \leq RD < 73$ 24-29 балів
2 (незадовільно) <i>Робота не виконана/виконання не задовольняє мінімальним критеріям</i>	$0 \leq RD < 59$ 0-23 балів
МСО2. Виконання групового проєкта (підготовка, презентація, захист), 20 балів	
5 (відмінно) <i>Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок</i>	$90 \leq RD \leq 100$ 18-20 балів
4 (добре) <i>Вище середнього рівня з кількома помилками</i>	$74 \leq RD < 89$ 15-17 балів
3 (задовільно) <i>Виконання задовольняє критеріям, але зі значною кількістю недоліків</i>	$60 \leq RD < 73$ 12-14 балів

2 (незадовільно) <i>Робота не виконана/виконання не задовольняє мінімальним критеріям</i>	$0 \leq RD < 59$ 0-11 балів
МСОЗ. Модульний контроль у формі тестування, 40 балів	
5 (відмінно) <i>Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок</i>	$90 \leq RD \leq 100$ 36-40 балів
4 (добре) <i>Вище середнього рівня з кількома помилками</i>	$74 \leq RD < 89$ 30-35 балів
3 (задовільно) <i>Виконання задовольняє критеріям, але зі значною кількістю недоліків</i>	$60 \leq RD < 73$ 24-29 балів
2 (незадовільно) <i>Робота не виконана/виконання не задовольняє мінімальним критеріям</i>	$0 \leq RD < 59$ 0-23 балів